

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy hóra. . . . . I hóra. . . . . I hóra. 50 Hll
 Negyedévre . . . . . Negyedévre 4 . . . . . 50 .

Feladv. szerkesztő:
 Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
 Kiadók és lap tulajdonosok:
 HOFFMANN és KRÖNOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 DEBRECZEN,
 Piac-utca 49. szám.

Fordulat előtt

Debrecen, január 26.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök holnap reggel Bécsbe utazik, hogy kihallgatásra menjen a királyhoz. A miniszterelnök utazásának célja, hogy köszönetet mondjon a királynak azért a kitiintető érdeklődésért, amelyet a miniszterelnök iránt ennek a betegsége alatt tanúsított és azonfelül tájékoztassa a királyt a magyarországi politikai helyzetről.

Ezzel a kihallgatással, amelynek politikai jelentőségét tagadni nem lehet, a miniszterelnök ismét a teljes politikai aktivitás terére lépett, ahonnan betegsége közel egy hónapon át visszatartotta és a jövő héttől kezdve a parlament vezetését is átveszi. Khuen-Héderváry gróf most már személyesen fogja kezébe venni a zilált parlamenti állapotok kibonyolítását. Nem lehet kétség aziránt, hogy a kormányelnök mindenek előtt is aziránt igyekszik majd alapos tájékozódást szerezni, vajjon lehetséges volna-e a parlamenti békének megteremtése. A miniszterelnök közismert konciliáns tárgyalási modora a béke ügyét — ha ugyan annak tárgyi lehetősége egyáltalában mutatkozik — bizonyára hatásosan fogja segíteni.

Meg lehet állapítani, hogy a parlament összes komoly elemei erősen vágyakoznak a békés kibontakozásra, a legutóbbi napok eseményei bőséges támpontot

nyújtanak erre a föltevésre. **Apponyi** Albert grófnak az appropriációs vita első napján a Kossuth-párt nevében elmondott beszéde, bármiképen ítéljük meg annak tartalmát, harci riadónak semmiképen sem minősíthető; egyesegyedül Justhék igyekeztek erőszakos magyarázattal ilyen értelmet tulajdonítani neki. **Andrássy** Gyula gróf mai beszédével szintén becsületesen szolgálta a béke ügyét. Mai beszédében rámutatott arra a konszolidáltnak éppen nem mondható nemzetközi helyzetre, amely egyenesen kötelelességünké teszi véderőnk fejlesztését s a parlament figyelmét fölhívta arra a veszedelemre, amely abból támadhat, ha egy esetleges háboru kifejlesztlenül találja a véderőt. A parlamenti helyzet ütköző pontját, a „prius“ kérdésről is kifejtette véleményét **Andrássy**, a kinek felfogása szintén nem támogatja Justhék obstrukcióját, hanem éppen ellenkezőleg: óva inti őket a parlamenti munka megakasztásától, mert az obstrukcióval nemcsak hogy követelésüknek nem szereznek érvényt, hanem csak azt érhetik el, hogy a véderő reformját is, a választójog reformját is visszavetik, minden nemzeti vívmánynak nyakát szegik s válságból válságba kergetik a nemzetet.

És ugyancsak ma beszélt a helyzetről **Lukács** László pénzügyminiszter is, akinek nyilatkozata igen nagy fontosságú politikai esemény. A pénzügyminiszter az ő megszokott világos és higgadt előadási módjában igen jelentős dolgokat mondott. A

béke ügyét szolgálta, amikor kifejezte azt a reménységét, hogy **Apponyi** Albert gróf a maga békeföltételeit bizonyára nem tekinti megmáshatatlannak, mert hiszen ultimátumok alapján csak a legyőzettekkel lehet tárgyalni, a munkapártot pedig bizony senki sem tekinti legyőzöttnek. — **Lukács** beszéde után nem lehet kétség aziránt, hogy Justhék hiába keresnek a pénzügyminiszter személyében valami titkos segítő-társat, mert a miniszter igen élesen elítélte Justhék junktim-politikáját: *obstrukciójukat forradalmi eszköznek nevezte és figyelmeztette őket, hogy erőszakra erőszakkal szoktak felelni.* Szemmel láthatóan, minden kétséget kizáróan bebizonyította továbbá a miniszter, hogy a nemzeti munkapártban nincsenek frakciók, mert hiszen szavainak ma éppen azok tapsoltak a legelkessebben, akiket rendszeren **Tisza** István gróf legszűkebb baráti köre névvel szoktak emlegetni.

Különösen nagy benyomást tett a pénzügyminiszternek az a kijelentése, hogy *a kormány a nemzet megkérdezésétől sem riad vissza.* A helyzet tehát az, hogy a többség egyenesen keresi a becsületes békét, de ha az obstrukció a harcra kényszeríti, úgy nem retten vissza a harctól sem, a melyben biztosítja számára a diadalt ügyének igazsága és a mögéje sorakozó nemzet.

Igy fest a politikai helyzet a miniszterelnök audienciájának előestéjén.

Osszetört boldogság

Irta: SZIGETI LÁSZLÓ.

Nagy társaság van együtt. A férfiak szerelmi kalandjaikat mesélik és a női hűség fölött törnek pálcát, mikor az egyik sarokban megszólal egy hang:

— Látszik, hogy egyiknek sem volt még igazi nővel dolga.

Mindnyájan oda néztek, ahonnan a hang jött.

— Hát te is megszólaltál Pataky?

Csoda.

— Igen, mert nem tudtam tovább hallgatni ezt a beszédet.

— Miért? Te talán tudsz más esetet?

Halljuk.

Feszült csönd lett.

— Tudok — szólott tompán Pataky — bár sohasem tudtam volna.

— Halljuk, halljuk! — kiabáltak most össze-vissza a felcsigázott képzeletű emberek.

Pataky pedig sóhajtott egyet, aztán elkezdte:

— A nyolcvanas évek elején élt Bácskában egy igen gazdag földbirtokos. De amilyen gazdag, olyan büszke is volt. Nem ismert ez sem embert, sem istent. Neki csak egy istene volt — a pénz. Volt azonban neki egy nagyon szép leánya. Marica volt a neve. Az egész vidék úgy szerette kedvességéért és ióságáért

ezt a leányt, mintha a sajátja lett volna. Egy szép napon azonban ez az örökké mosolygó és jókedvű leány szerelmes lett a szomszéd földesur fiába és ettől a perctől kezdve szomorú és buskomor lett. Mintha már előre érezte volna az apja haragját a levegőben. De ameddig az anyja élt, addig nagyon jól ment a szerelmeseknek. Addig tudtak találkozni, mert az anyja mindig remélte, hogy sikerülni fog az apját kiengesztelni, hogy a jóval szegényebb földesur fiának adja feleségül a lányát. Azonban a sors kegyetlen volt. Az anyja még mielőtt célját elérte volna — meghalt. A fiataloknak most nem maradt más hátra, mint az apának bevallani szerelmüket. Az apa először tréfának vette a dolgot, hogy az ő lányát az ő szemében egy koldus vegye el, de mikor meggyőződött róla, hogy ez valóság, kutyakorbáccsal fenyegette meg mindkettőjüket. A fiatalok azonban nem adtak fel minden reményt. Titokban, ahol csak lehetett találkoztak. Azonban az apának hogy, hogy nem, tudomására jutott ez és hogy a leány felejtse — felküldte Pestre egy rokonához. Azonban a fiu ide is követte és sikerült is neki találkozni a rokonuk kertjében. A viszontlátás öröme a korai tavasz virágfakadó illata megbolondította őket. Elvesztették az eszüket és egymásé lettek.

Boldogságuk teljes volt addig, míg a lány nak az apja valami rosszakarója folvtán meg-

tudta, hogy a fiatalok itt is találkoznak egymással, váratlanul meglepte a lányát és még mielőtt az értesíteni tudta volna szerelmét — haza vitte. A fiu másnap hiába várta a leányt. Tudakozódott holléte felől és mikor azt a választ kapta, hogy az apja házában van — mellbe lőtte magát.

A lány mikor hazaért, a kiállott izgalmtól lázas beteg lett. Felgyógyulása után az apja bemutatta neki a vőlegényét. A lány hiába hangoztatta, hogy ő nem lesz azé, mert mást szeret, az apja hajthatatlan maradt. Ekkor a leány végső kétségbeesésében oda vágta az apjának, hogy ő már másé volt. Az apja első felindulásában le akarta löni a lányát, de később a legnagyobb cinizmussal mondta a szeme közé, hogy mégis azé lesz, akit ő akar.

A lány látszólag megnyugodott, bár magában örült bosszút tervezett. Ehhez járult még, hogy időközben megtudta, hogy szerelmese aznap, mikor ő Pestről elutazott, mellbe lőtte magát.

Eközben elérkezett az esküvő napja. Már együtt volt a rokonság és éppen azon voltak, hogy a templomba induljanak, mikor a lány sirógörcsöket kapott. Nem tudták elhallgatni, úgy, hogy sirva ment a templomba is. A templomban aztán, mikor a pap az esketési szertartás közepére ért, a lány kiszakította magát vőlegénye karjából, letépte mirtus ko-

Lukács László a parlamenti helyzetről

Andrássy Justhék ellen

A képviselőház ülése.

Viharos lelkesedéssel fogadta ma a képviselőház nagy többsége Lukács László pénzügyminiszter fejtegetéseit, amikor beszédében az appropriációs vita során elhangzott beszédekre reflektált. A miniszter célját teljesen elérte; megvédte a munkapárt presztizsét ama támadásokkal szemben, amelyek ennek elhomályosítását célozták. Tiltakozott ama teoria ellen is, amit szintén Apponyi állított fel a defenzív obstrukció lehetőségéről.

A konciliáns, megértésre törekvő beszéde során azonban egyuttal erővel mutatott rá, hogy a kormány és többsége nem zárkózik el a harctól sem, bár a harcot károsnak tartja a nemzetre nézve, amelyet pedig nem szabad semmiféle veszedelemnek kitenni. Helytelenített minden junktimot s a nagy kérdések sorozatos elintézését mondta szükségesnek. Ezek közt a választójogot is a követelmények szerint, de időrendben s az előmunkálatok elvégzése után mondta megvalósítandónak.

Csaknem vállakon vitték Lukács Lászlót hivei a miniszteri szobáig s percekig tartott a lelkes, meleg ünneplés.

A pénzügyminiszter előtt Barabás Béla és Andrássy Gyula gróf beszélt, aki Justhékkel szemben a választói reform kérdésében foglalt állást s elítélte az obstrukciót, valamint azt a merev álláspontot, amellyel a Justhpárt diktálni és presszionálni akar.

Az appropriációs vita ezzel a mai nappal azután véget is ért. Holnapra a vitát minden valószínűség szerint teljesen befejezik még csak Giesswein Sándor, Justh Gyula és Györfly Gyula szólalnak fel s azután a Ház még a holnapi nap folyamán megszavazza a javaslatot, amelyet a főrendiház azonnal tárgyalni fog s így indemnitásra szükség nem lesz.

szoruját és az egész gyülekezet előtt örvöngve kiáltotta oda völegényének, hogy már máse volt.

Most már nincs sok mondani valóm.

A házasságból természetesen nem lett semmi, a lány pedig szegény, nem bírta ki ezt a folytonos izgalmat és — megőrült.

A fiatal ember mikor felgyógyult, első dolga volt hazautazni, hogy beszélhessen a lánnyal. Otthon aztán értesült, hogy mi történt. Ágynak esett és két heti lázas betegség után azzal fogadták, hogy Marica apja agyonlőtte magát.

Most még csak egy vágva volt. Ujra látni akarta Maricát, ha csak egy percre is Feljött Budapestre és ... és meglátogatta. Nem ismerte meg. Az azelőtt viruló szép lány egy összetöporodott anyóka lett.

És most ezzel az emlékekkel kell élni annak az embernek. Megkísérelte ugyan már kétszer is a halálba menést, de mindannyiszor megakadályozták. És most szenvednek mind a ketten ezen a sárgolyón egy kapzsi apa jóvoltából.

Ezzel lehajtotta a fejét az asztalra és keservesen sirt.

Néma csend lett a szobába. Ekkor a társaság egyik tagja oda lépett hozzá a vállára téve a kezét, megindultan mondta:

— Szegény fiu, nagyon sajnálunk.

A képviselőház mai üléséről fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

József főherceg üdvözlése.

Návay Lajos elnök az ülést megnyitván, jelenti, hogy József főherceg ő fensége tegnap egy súlyos operáción esett át s a ma reggel vett hivatalos értesülés szerint a betegség normális lefolyásának ígérkezik. Kéri a Házat, hogy ő fenségének a Ház jókívánságait megfelelő formában kifejezhesse. A Ház ehhez egyhangulag hozzájárul. Bemutatja Szabolcsvármegye két rendbeli átiratát a katolikus autonómia s a vármegyei számvetések visszaállítására tárgyában és Pozsony vármegye átiratát az ipartörvény módosítása tárgyában. — Jelenti, hogy Szmrecsányi György sürgős interpelláció előterjesztésére kér engedelmet, amelyet ő megadott. Indítványozza, az interpelláció előterjesztésére háromnegyed 2 órakor térjen át a Ház.

Ezután rátért a Ház

a felhatalmazási javaslat

tárgyalásának folytatására.

Barabás Béla megemlíti, hogy az ellenzék minden árnyalata kifejtette már nézetét a választójog tekintetében, csak a többség részéről nem történt még ezirányban nyilatkozatot s így nem tudja azt sem, miért támogatják a kormányt?

Egy hang jobb felől: Mert tisztességes emberek. (Nagy derültség.)

Barabás Béla folytatja beszédét s kijelenti, hogy bizalmatlan a kormány iránt azért, mert az 1867-iki törvényeket könnyelműen kezeli. Beszél ezután a katonai javaslatokról. Sajnálja, hogy Apponyi Albert beszédében megfeledezett a terhek csökkentését követelni. Felolvassa a Kossuth-párt egy régebbi határozatát, amely kimondja, hogy a véderőreform költségeinek leszállítása, továbbá a nemzeti jogok érvényesülése érdekében a javaslat ellen minden megengedhető eszközzel küzdeni fog. A béke érdekében tudnia kell az ellenzéknek, milyen engedményeket hajlandó tenni a kormány? A választójog kérdésében úgy nyilatkozott, hogy tántoríthatatlan hivatású, titkos, egyenlő és községenkénti választójognak s kijelenti, hogy ezért a Kossuth-párt tagjai részéről soha szemrehányásban nem volt része. A többség mindenütt hangoztatja a nemzeti szupremácia megvédését, csak a véderőjavaslatnál nem.

Telegdy József: Mit hozott ön Bécsből, mikor a delegáció elnöke volt?

Barabás Béla: Határozati javaslatot nyújt be, amelyben kéri a Házat, utasítsa a kormányt, hogy a javaslatot újlag dolgoztassa át a nemzeti hegemonia megvédésével. A javaslatot nem fogadja el.

Andrássy Gyula beszéde.

Andrássy Gyula gróf: Csak röviden kíván foglalkozni a javaslattal, hogy az még megszavazható legyen. A külpolitikai helyzetről szólva, kijelenti, hogy hivatásos szövegszövegnek, annál is inkább, mert most a keleten olyan események történnek, melyek komoly komplikációkat vonhatnak maguk után. Nekünk tehát készen kell lennünk minden eshetőségre, hogy erősek legyünk és féljünk tőlünk. És ez nem érhető el másképp, mint hogy biztosítjuk a véderőreformnak megszavazását. Hibás felfogás azonban, hogy az ellenzék tenni felelőssé azért, ha a véderőreform nem készülhet el. Ennek egész felelőssége a kormányra hárul, mert a kormánynak kell gondoskodnia olyan feltételekről, hogy a reform megszavazható legyen.

Minél kevesebb az ellenzék követelése, annál nagyobb a kormány felelőssége. Csak akkor volna a kormány menthető, ha az ellenzék saját programját akarná ráerőszakolni. De Apponyi követelései, melyeknél Justh sem kívánt többet, nincsenek ellentétben a többség meggyőződésével. A kilences bizottság programja, főképpen a cimer és jelvény megoldása programja a többségnek is. Hogy a jelenlegi állapot anomália, azt elismerik felülről is. Csak a megoldás ideje kérdéses, de hogy e miatt egy esetleges szerencsétlen háború kifejlesztetlenül találja a véd-

erőt, ezért a felelősséget sem a többség, sem az ellenzék jó lelkiismerettel nem veheti magára.

A választójogról szólva szükségesnek tartja, hogy a kormány közvetlenül Justhékkel kezdjen tárgyalást, hátha sikerül meg egyezni. Justhék pedig figyelmezteti, gondolják meg, hogy helyes-e, ha az általános, egyenlő, titkos miatt obstruálnak. Erős a hite, hogy ha ezt a feltételt Justhék fentartják, sem választójog, sem létszámemelés nem lesz, meg marad a kétféle sas a magyar cimer helyén és válság válság után fog következni és ebbe a nemzet belepusztulna.

Nem akceptálja Barabás nézetét, hogy a katonai kérdésekben csak a választói reform alapján összeálló népparlament illetékes dönteni. Mert lehet olyan gyáva többség, amely magára engedi erőszakoltatni a reformot, ennek pedig semmi erkölcsi alapja sem lenne. Justhnak a maga politikájával és mai álláspontjával csak akkor volna igaza, ha a többséget letörték volna s ő, mint győzedelmes párt állana itt. Ilyen merev álláspontot keresztülvinni nem lehet, mert hiszen kétségtelen, hogy Justh Gyula Tisza István gróffal egy táborban nem lehet soha. Veszedelemes dolognak tartja az obstrukciót s azt, hogy a mai parlamenti politikával az ellenzék a királyt presszionálja.

Justh Gyula: Csak a királynak szabad presszionálni?

Andrássy Gyula gróf kéri Apponyi Albert gróftól is, hogy fontolja meg, helyes-e ultimátumként ragaszkodni felállított követeléseikhez. A javaslatot, tekintettel a kormány iránti bizalmatlanságára, nem fogadja el.

A pénzügyminiszter beszéde.

Lukács László pénzügyminiszter: A miniszterelnök távollétében az ő feladata, hogy a kormány nevében nyilatkozzon tegyen. — Holló Lajos ama vádjával szemben, hogy a költségvetést a kiadási tételek irrealitása teszik, megjegyzi, hogy ama kiadásoknál, amelyekre célzott, a monarchia katonai kiadásainál a külföld minden állama sokkal többet költ aránylag is, amit statisztikai adatokkal igazol.

Forster Aurél: De mi ellenséges hadseregre költjük!

Elnök: A képviselő urat eme megjegyzéséért rendreutasítom. (Helyeslet.)

Forster Aurél: Pedig mégis úgy van.

Elnök: A képviselő urat másodszor is rendreutasítom.

Lukács László: Köszönetet mond Apponyinak, hogy felsorolta azokat a követelményeket, amelyeknek teljesítése mellett hajlandó megszavazni a véderőjavaslatot. Hiszi azonban, hogy azok nem véglegesek.

A választójogi követelésekre kijelenti, hogy a kormány kész a választói reformról szóló javaslatot a Ház elé terjeszteni mihelyt a statisztikai adatokat feldolgozták és reményli, hogy akkor meg fogják közös meg egyezéssel találni azt a vonalat, amelyet a demokratikus érzék és a magyar nemzeti érzés jelöl ki. — Azonban junktimot a választói jog és véderőjavaslatok közt nem helyeselhet, mert a junktimban egyik dolog mindig akadályozza a másikat. Nem helyesli az obstrukciót sem bármilyen formájában is, mert sohasem tartja helyesnek a többséget megakadályozni programjának érvényesítésében. És nem szabad azt sem elfelejteni, hogy minden erőszakot erőszakkal szoktak viszonzni. Végül pedig rámutat arra, hogy a parlamentárizmus elvével sehogysem egyeztethető össze az obstrukció.

Justh Gyula: Itt nincs parlamentárizmus.

Lukács László: A miniszterelnök sokszor kijelentette már, hogy a békés kormányzásnak és a parlamenti rendnek hivatásos és a parlamenti rendnek hivatásos, de természetesen, hogy nem zárkózik el a harctól sem amelynek végső eszköze a nemzetre való hivatkozás. A magyar olyan kevés, hogy nincs helye itt az irtó harcoknak, már csak azért sem, mert a harc a nemzetnek kárára van, már pedig a nemzetet veszedelemnek kitenni nem szabad. Kéri a javaslatnak elfogadását.

Prcekig tartott a taps és lelkes éljenzés, amelylyel Lukács Lászlót ünneplétek, aki beszéde után a miniszteri szobákba távozott.

A privige

Serényi Béla miniszter rövid néhány Szmrecsányi György lacióját a privigei v követett visszaélése a miniszternek, mire

Szeméteget

A városi főor

Régi panasznak tárgya egész szeről, hogy a szeméte rendkívül kellemes kást s a környéknek meggátolja. Ezeknek hangoztatása folytán csa régen foglalkoz de szerencsés meg tudott találni. Ami ro elhelyezkedése területet ilyen cél még ha találni lehet recen modern átalakás kérdését folytatásitásával, tehát a nak és állapotoknál való áthurocolásáva sebben, a megoldás elodázni helyes vol

A mai szeméte környéknek s ebbe nyörű városrésznél hére, ha innen mos dó helyet messze újabb extenzivitást terülő, ellaposodó,

A mai állapot a megoldás kérdés zéséről legutóbb T tett jelentést, aki zett ez ügyben t tésében a főorvos ton van, hogy a sz lyén nem maradh helyet sem tud ann javasolni, mert az volna és méltán az

Egyetlen meg kérdés végleges el mint egy szeméte működése esetén jelölésére többé so egészségügyi szem sonlithatatlannul el remtene. Ez utób tos, hogy egymag tásának követébe emellett egyéb ok

A szeméteget morvaországi és évek óta a legkíti fenn s azok a leg söt jövedelmezően

Tudomással b gyar vidéki város a külföldön a szer többek közt Arac tisztiorvosát küld mas memorandum jelentésben szám eredményéről, am mondott. A szemé sági és közegész íól be, hanem üzl nyiben gépiüzeme ják ellátni.

A privígyel választás.

Serényl Béla gróf földmívelésügyi miniszter rövid néhány szavas felszólalása után Szmracsányi György terjesztette elő interpellációját a privígyei választásokon állítólag elkövetett visszaélések miatt, amelyet kiadtak a miniszternek, mire az ülés véget ér.

Szemétegető Debrecenben**A városi főorvos előterjesztése.**

Régi panasznak, állandó kérvényezésnek tárgya egész városrészek lakosai részéről, hogy a szemétkerakodó telepek közelsége rendkívül kellemetlenné teszi az ott lakást s a környéknek fejlődését egyenesen meggátolja. Ezeknek a jogos panaszoknak hangoztatása folytán Debrecen város tanácsa régen foglalkozik e kérdés megoldásával, de szerencsés megoldási módot még nem tudott találni. Ami nem is csoda, mert a város elhelyezkedése olyan, hogy itt alkalmas területet ilyen célra találni alig lehet. De még ha találni lehetne is, kérdés, hogy Debrecen modern átalakulásában a szemétkerakadás kérdését folyton újabb telepeknek a létesítésével, tehát a panaszra okot adó bajoknak és állapotoknak egyik helyről a másikra való áthurocolásával megoldani, illetve helyesebben, a megoldást közbeeső intézkedéssel elodáznai helyes volna-e.

A mai szemétkerakodó telep egy nagy környéknek s ebben egy most alakuló gyönyörű városrészeknek, a kertvárosnak lesz terhére, ha innen most kitelepítik ezt a lerakódó helyet messze ki a város központjától újabb extenzivitást adnak az amugy is szétterülő, ellaposodó, elfalusodó városnak.

A mai állapotokról és a kitelepítés, vagy a megoldás kérdésének másként való elintézéséről legutóbb Tüdös Kálmán dr. főorvos tett jelentést, aki a tanács felhívására végzett ez ügyben tanulmányokat. Előterjesztésében a főorvos maga is azon az állásponton van, hogy a szemétkerakodó hely mai helyén nem maradhat, viszont azonban más helyet sem tud annak számára kijelölni, vagy javasolni, mert az mindenütt kellemetlen volna és méltán adna okot panaszra.

Egyetlen megoldási mód marad tehát e kérdés végleges elintézésére és ez nem más, mint egy szemétegető felállítás, amelynek működése esetén semmiféle újabb terület kijelölésére többé soha szükség nem lesz, közegészségügyi szempontokból pedig összehasonlíthatatlanul előnyösebb állapotokat teremtené. Ez utóbbi szempont annyira fontos, hogy egymaga is a szemétegető felállításának követelését teszi elsősorba, amde emellett egyéb okok is szólnak.

A szemétegető intézményét különösen morvaországi és német városokban már évek óta a legkiválóbb eredménnyel tartják fenn s azok a legteljesebb megelégedésre, sőt jövedelmezően folytatják üzemüket.

Tudomással birunk arról, hogy több magyar vidéki város tanulmányokat végeztetett a külföldön a szemétegetés kérdésében. Így többek közt Arad városa is, amely egyik tisztiorvosát küldte ki. A tisztiorvos hatalmas memorandumban részletes és kimerítő jelentésben számolt be tanulmányutjának eredményéről, amelyet teljesen kielégítőnek mondott. A szemétegetők nemcsak köztisztasági és közegészségügyi tekintetből váltak jól be, hanem üzleti szempontból is, amennyiben gépzemek fűtését igen olcsón tudják ellátni.

Debrecen városára ennek a kérdésnek megoldása is van annyira fontos, hogy azzal minél behatóbban foglalkozzék a tanács. És amikor arra kerül a sor, hogy azt a néhány ezer koronát, amelyet a közgyűlés arra szavazott meg, hogy a tanács tagjai tanulmányutakra menjenek, fel is használják a tanács tagjai, ennek a kérdésnek is benne kell lennie a tanulmányozás tárgyát alkotó kérdések között.

József főherceg jobban van**Jelentések a beteg állapotáról.**

József főherceg, aki tegnap a Herzel-szanatóriumban megoperáltak, — mint budapesti tudósítónk táviratozza — az éjet nagy részt álmatlanul töltötte. Erre az orvosok elváltak készülve, mert a műtét narkózis alatt történt s jöhet a főherceg könnyen és gyorsan elaludt, mégis a narkózisnak mindig van bizonyos utóhatása. Egyébként azonban a főherceg aránylag jól van s ezideig komplikáció nem csatlakozott a betegséghez.

A főherceg, amikor éjszaka fölébredve, fájdalmakat érzett. Augusztia főhercegnőt, aki egész éjjelt ura mellett töltötte, fölizgatta ez a fordulat s csak Herczel tanár biztató szavaira nyugodott meg.

Régenre csillapodtak a főherceg fájdalmai s állapotáról ekkor a következő bulletint adták ki:

József főherceg ő fensége az éjszakát nagyrészt álmatlanul töltötte. Közérzet javult. Hőmérséklet: 36,8° C. Érlökés 76. Herczel. Báró Korányi Sándor. Czvzewszky.

Reggel Augusztia főhercegnő aludni tért 28. számú szobájába, a mely jobboldali szomszédságában van a férje 27. számú szobájának. A főherceg és főhercegnő szobái ugyanolyan egyszerűen butorozottak, mint a többi beteg szobája. Fehérre festett vaságy, rezdiszittel, a többi butor sima fából, minden cifrázat nélkül s szintén fehérre festve.

A hivatalos lap mai száma a következő közleményben adja hírül a főherceg megoperálását:

József főherceg ur ő cs. és kir. fensége ma délután 3 órakor, báró Müller tanár, báró Korányi tanár, Herczel tanár és Czvzewsky udvari orvos konziliuma után, vakbélgyulladás miatt megoperáltatott. A féregnyulvány átfuródása állapítottatott meg gennyes ömléssel a hasüregekben. A műtéttel, a mely 34 percig tartott, a féregnyulvány és a genny eltávolítottak. Első orvosi jelentés: Ő cs. és kir. fenségének állapota a műtét után kielégítő, bár még nincs túl a veszélyen. Budapesten, 1912. jan. 25-én délután. Herczel s. k. tanár.

Herczel tanár ma délelőtt egy hírlapírónak a következőket mondotta József főherceg állapotáról:

— Tegnap bulletinünkben megmondottuk, hogy a fenséges ur még nincsen túl a veszélyen. Ma éjjel kissé nyugtalan is volt ő fensége. De most már reméljük, hogy nem áll be kedvezőtlen fordulat s a fenséges ur szerencsésen felépül bajából.

A Magyar Távirati Iroda utján a délutáni órákban tették közre a délutáni vizsgálatról szóló jelentést a következőkben:

József főherceget délután 5 óra 15 perckor megvizsgáltuk. A beteg hőmérséklete 36 fok, érverése 68. Közérzete jó. Herczel dr., Korányi dr.

Az esteli órákban újból megvizsgálta a két orvos a főherceget és konstataulta, hogy a beteg elég jól érzi magát.

MULATSÁG.

A Zion művészestélyben résztvevők szives figyelmébe. Köztudomású dolog lévén, hogy előadásra későn érkezők ugy a szereplőkre, mint a figyelő közönségre zavarólag hatnak, tisztelettel kérjük estélyünk b. látogatóit, hogy — amennyiben az előadás kezdete pont 9 órára van kitűzve — lehetőleg 9 óra előtt szíveskedjenek megjelenni, nehogy a hely keresésével járó zaj az előadást megzavarja. A rendezőség.

gatóit, hogy — amennyiben az előadás kezdete pont 9 órára van kitűzve — lehetőleg 9 óra előtt szíveskedjenek megjelenni, nehogy a hely keresésével járó zaj az előadást megzavarja. A rendezőség.

A debreceni szabadiskola**A második félév programja.**

A Szabad Iskola minden szemeszterre nagyobb és nagyobb programmal és lelkesedéssel lép Debrecen kultur szomias közönsége elé, hogy újabb és újabb tanujelét adja annak, hogy ma már a Szabad Iskola Debrecen városának egyik elsőrangú kultúrtervezője.

Az intézmény élén álló vezető férfiak valóban hálát és elismerést egvaránt kérde-melt buzgósággal igyekeznek kielégíteni a Szabad Iskolákhoz fűzött kulturszükségletek kielégítését. A félévnek programját is annyi figyelemmel, kultur érzékkel állították össze, hogy annak minden száma a legnagyobb érdeklődésre és figyelemre tarthat számot.

A program részleteit az alábbiakban közöljük:

Januárban:

29-én, hétfőn 6—7-ig: Kovács Gábor dr. egyetemi magántanár, jogakadémiai tanár: Bevezető előadások a szociológiába, IV. előadás: Az állam. 8—9-ig: Eszperanto nyelvtanfolyam. E tanfolyam vezetői dr. Rajczy Rezső máv. fogalmazó és Sáfár László dr. kir. törvényszéki joggyakornok.

30-án, kedden: 6—7-ig: Rácz Lajos dr., kereskedelmi és iparkamarai segédtitkár, a közigazgatási tanfolyam előadója: A szociális biztosítás továbbfejlesztése. 8—9-ig: Első munkáselőadás: Kovács Gábor dr.: Mi a szociológia?

31-én, szerdán, 6—7-ig: Álmos Zoltán kir. törvényszéki bíró: Modern világnézet. 8—9-ig: Eszperanto-nyelvtanfolyam.

Februárban.

4-én, vasárnap délután 3 órakor: Első mesedélután kis gyermekek számára.

5-én, hétfőn 6—7-ig: Kovács Gábor dr.: Bevezető előadások a szociológiába, V. előadás: A család s annak történelmi fejlődése. A nőkérdés. 8—9-ig: Eszperanto-nyelvtanfolyam.

6-án, kedden 6—7-ig: László Béla felsőkereskedelmi iskolai tanár: A gyorsírásról. 8—9-ig: Második munkáselőadás: Csűrös Ferenc főgimnáziumi tanár: A modern magyar irodalom.

7-én, szerdán 6—7-ig: Álmos Zoltán: Modern világnézet. 8—9-ig: Eszperanto nyelvtanfolyam.

12-én, hétfőn, 6—7-ig: Kovács Gábor dr.: A szociológiai iskolák. I. A marxizmus rendszere. Ezek az előadások a jövő félévben folytatódnak. 8—9-ig: Eszperanto nyelvtanfolyam.

13-án, kedden 6—7-ig: Csűrös Ferenc dr.: Görgey Artur. 8—9-ig: Harmadik munkáselőadás: Nyáry Béla főgimnáziumi tanár: Lég- és tengeráramok.

14-én, szerdán, 6—7-ig: Abonyi Ferenc mérnök, a fémipari szakiskola művezetője: A gépek szerepe a közgazdasági életben. (Vetített képekkel.) 8—9-ig: Eszperanto-nyelvtanfolyam.

18-án, vasárnap délután 3 órakor: Második mesedélután kis gyermekek számára.

19-én, hétfőn 6—7-ig: Perczel Miklós, a Debreczeni Első Takarékpénztár tisztviselője: A fényképezés művészete. (100 vetített képpel.) 8—9-ig: Eszperanto-nyelvtanfolyam.

20-án, kedden 6—7-ig: Borsos József, Debrecen szab. kir. város építésze: Az eleven építészet. I. (Vetített képekkel.) 8—9-ig: Török Péter főgimnáziumi tanár: Mi az élet?

21-én, szerdán, 6—7-ig: Borsos József: Az eleven építészet. II. (Vetített képekkel.) 8—9-ig: Eszperanto-nyelvtanfolyam.

27-én, kedden, 6—7-ig: Rajczy Rezső dr. máv. fogalmazó: A drágaság és az étkezés reformja. I. 8—9-ig: Ötödik munkáselőadás: Dr. Brunner Lajos orvos: Mi a halál?

28-án, szerdán, 6—7-ig: Dr. Szabó Márton főgimnáziumi tanár: A fizikai földrajz és a meteorológia főbb kérdései. I. 8—9-ig: Esperanto nyelv tanfolyam.

29-én, csütörtökön, 6—7-ig: Komlós Hugó vegyész-mérnök: Az élvezeti szerek (dohány, kávé, tea, ópium, hasis, alkohol) az ember háztartásában. I.

Márclibusban:

3-án, vasárnap délután 3 óra: Harmadik mesedélután kis gyermekek számára.

4-én, hétfőn, 6—7-ig: Ecsedi István dr.: A Hortobágy hasznosításának kérdése. — 8—9-ig: Esperanto nyelv tanfolyam.

5-én, kedden, 6—7-ig: Rajczy Rezső dr.: A drágaság és az étkezés reformja. II. — 8—9-ig: A városi Zenede dísztermében Tüdős Kálmán dr. városi t. főorvos: Beethoven zenéje. I. Zeneesztétikai előadás, amelynek keretében Beethoven megfelelő műveit zongorán bemutatja W. Hammerstedt János zongoraművész, a debreceni Zenede tanára.

6-án, szerdán, 6—7-ig: Szabó Márton dr.: A fizikai földrajz és a meteorológia főbb kérdései. II. 8—9-ig: Esperanto nyelv tanfolyam.

7-én, csütörtökön, 6—7-ig: Komlós Hugó: Az élvezeti szerek az ember háztartásában. II.

11-én, hétfőn, 6—7-ig: Adler József, a Bankgyeuleset r.-t. tisztviselője: A tüke legújabb problémái. 8—9-ig: Esperanto nyelv tanfolyam.

12-én, kedden, 6—7-ig: Balkányi Béla földbirtokos, közgazdasági író: A pénzcserélés művészete. 8—9-ig: A városi Zenede nagytermében Tüdős Kálmán dr.: Beethoven zenéje. II. Ez előadás keretében W. Hammerstedt János zongorán bemutatja Beethoven egyes zeneműveit.

13-án, szerdán, 6—7-ig: Szabó Márton dr.: A fizikai földrajz és a meteorológia főbb kérdései. III. 8—9-ig: Esperanto nyelv tanfolyam.

14-én, csütörtökön: Az Arany Bika szülő dísztermében Első népszerű ingyenes hangverseny, melynek keretében Szenes Zsigmond orvos tart előadást a zeneművek stílusáról.

18-án, hétfőn, 6—7-ig: Vág S. dr. főreáliskolai tanár: A modern magyar líra. 8—9-ig: Esperanto nyelv tanfolyam.

19-én, kedden, 6—7-ig: László Béla: A reklám szerepe és jelentősége. (Vetített képekkel.) 8—9-ig: A városi Zenede nagytermében: Tüdős Kálmán dr.: Beethoven zenéje. III. Az előadás keretében W. Hammerstedt János zongorán bemutatja Beethoven megfelelő zeneműveit.

20-án, szerdán, 6—7-ig: Szabó Márton dr.: A fizikai földrajz és a meteorológia főbb kérdései. IV. 8—9-ig: Esperanto nyelv tanfolyam.

21-én, csütörtökön: Az Arany Bika szülő dísztermében második népszerű ingyenes hangverseny, melynek keretében Szenes Zsigmond dr. tart előadást a zeneművek stílusáról.

Színház és Művészet

A színház műsora.

SZOMBAT: *Nincs tovább!* színmű. (C bérlet.)

VASÁRNAP: Délután *A falu rossza*, népszínmű. Este *A drótos tót*, operett. (Kisbérlet.)

Nincs tovább. Földes Imre szenzációs darabjának, a *Nincs tovább*-nak holnap, szombaton este lesz a harmadik előadása C) bérletben az eddigi két előadás szereplőivel.

„A drótos tót“ **reprize.** Lehár Ferencnek e pompás darabjára készül most a társulat énekes személyzete, mely három évi pihentetés után kerül vasárnap este ismét műsorra. Mici és Zsuzska szerepét felváltva Borbély Lili és Belezna Margit fogják játszani, míg a többi szerepek Falussi, Székely, Csánádi Irma, Kassai, Ligeti és Dési kezeiben vannak. A kedves operett reprizére jegyek előre válthatók.

Művészházasság. Székely Gyula, a debreceni színtársulat sokoldalú és nagytehetségű művésztagja, szombaton délelőt köt házasságot Znojemszky Irmával, a színtársulat bájos nőtagjával.

Désy Alfréd távozik. Azok, akik figyelemmel kísérik a színtársulat tagjainak működését, nagy szeretettel és elismeréssel adóznak Désy Alfrédnak, annak a sokoldalú, intelligens művészembernek, aki estéről-estére a színpadon van s alakításaival kabinet dolgozatokat produkál. Mint most értesülünk, Désy Alfréd a jövő szezonban megváltik sikerei színhelyéről s egy nagyváradi kabaré-színpad kötelékébe lép, ahol mint rendező és előadó művésznek 8000 korona évi gaget ajánlanak neki. Désy különben mint komponista is figyelemreméltó tehetséget mutat s a holnapi *Zion* egyleti mulatságon is éneklék egyik szerzeményét.

Laczkffy. Széll Kálmán dr. operája, a Laczkffy, a jövő héten csütörtökön kerül színre bérletszünetben. A nagyszabású műre készül most nagy szorgalommal a társulat énekes személyzete. Az operából szerdán délelőtt jelmez próbát tartanak, melyre külön jegyek bocsájtának ki. Hír szerint az opera premierjére több vidéki igazgató bejelentette jövetelét. Jegyek ez előadásra hétfőtől kezdve előre válthatók.

Ifjúsági előadás. A jövő héten, szerdán, délután 3 órai kezdettel rendkívüli mérsékelt helyárrakkal ifjúsági előadást rendez Zilahy igazgató. Ez alkalommal a Heidelbergi diákélet című bájos diáktörténete kerül színre teljesen új betanulással. Jegyek ez előadásra hétfőtől kezdve előre válthatók. Páholvülés és támlásszék bármely sorban 70 fillér, állóhely 50. fillér, diák-álló 30 fillér, karzat első sor 30 fillér, karzat többi sor 20 fillér.

Sarkadi Aladár, a Vígsház tagja a Bonbonnierben. Ma ismét zsufolt ház volt a Bonbonnierben. Sarkadi Aladárt tapsal fogadta a közönség, bizonyítékul annak, hogy a debreceni publikum nem feledi el azt, kit egyszer szeretett. Sokat mulattak Sarkadi humoros dolgain. Egyáltalán az egész előadás kiváló. A darabok elsőrendűek és kitűnő előadásban kerülnek színre. Holnap, szombaton nincs előadás, mert amint már megírtuk, Szilassy Etel a Zion-betegsegélyző egyletnek jótékony célú estélye számára átengedte a termet és társulatával Nyiregyháza vendégszerepel. Vasárnap, mint eddig, délután 4 órakor mérsékelt helyáru előadás lesz.

Inger Szolimán a tripoliszi harctéren

Az alkirály végrendelete.

A szomszédos Biharvármegye egyik legnevezetesebb és feletté népszerű alakja: *Inger Szolimán* alkirály otthagya kimpányi kastélyát és beállott a török hadseregbe, hogy Olaszország ellen harcba szálljon. *Inger Szolimán* régi ellensége a taliánoknak, mert hiszen aki a külpolitikával foglalkozik, az tudja jól, hogy az olaszok Szomált is régóta gyarmatosítani akarják. Az alkirály valóban régen letett arról a szándékáról, hogy még egyszer fegyvert fogjon a messze Keleten, a tripoliszi háború azonban kivetette őt is a nyugalmából, az olaszok ellen érzett gyűlölete szította a régi katona harci kedvét s egy szép napon odahagyta kimpányi tuskulmát és nekivágott Afrikának.

Hír azóta nem jött *Emir Szulejman ibn Inger Abdullah* felől, annyira, hogy Temesvárott lakó családja sem tudta merre tartózkodik. Tegnap aztán egy nagyváradi lap a tripoliszi harctérről Alexandrián keresztül levelet kapott *Inger Szolimántól*, kinek sorai

elárulják, hogy az alkirály nem csendes szemlélője a tripoliszi küzdelemnek, hanem benne van a harc kellő közepében és a legkomolyabb ittközetéből is kiveszi a maga részét.

(Levél a harctérről.)

Inger Szolimán levelét szószerint — abban az idegenszerű magyar stílusban, ahogy ő beszél — itt közöljük:

Bengazi 1/6. dervis főszállás.

Kedves szerkesztő ur!

Ma elmegy egy posta és próbálok, talán megfogja kapni leveletem.

Biztosan már érkezett a hír Európában, hogy én itt vagyok a harctéren.

Nehéz a háború élet, mert most itten is erős a téli időjárás — hideg és sok eső. De már hozzá szoktuk — dacára annak, hogy sátorba élünk. Embereink *kitűnő!* Tele bátorsággal és harckedv — és ez a fődolog a háboruban. Mult héten az olaszok kitörték Dernától (tengerparti város) 7 zászlóval (Bataillon) tüzéséggel és géppuskával körülbelül 6—7000 emberrel. Nem voltunk éppen kész a harcra — és csak körülbelül 2400 embert tudtunk ellene küldeni. Egy nehéz harc után visszavertük a tul erőben levő ellenség. Eredmény: 400 halott, 2—300 sebesült olasz részen. Elvettünk az ellenségtől 2 ágyu, 2 gyorstüzelő fegyver, 25 rakomány hozzávaló töltések — sok fegyver e. c. A mi veszteségünk 34 halott és sebesült. Olasz részen több törzstisztek el-estek.

Talán maguknál még nem érkezett a hír ettől a harctól (XII/26.) vagy ha jött olasz formában — mert már hetek óta egész összeköttetésünk egy távirda, mint posta az angolok egyiptomban felfüggeszték.

Persze a valódi áboru csak tavaszon fog kezdeni — és aztán rövid idő alatt fog végezni, mert véleményem az, hogy 1—2 nagy csata (decésif) fog dictálni a jog és igazság. És olyan csaták fogunk keresni és kieroszakolni.

Más különös újság itten nincs. Eszünk, iszunk, fázzunk, gyakorolunk — ez az egész élet. Mást nem is mondhatok — mert nem oportumus.

Sok üdvözetlemmel

Emir Sulejman.

Az alkirály végrendelete.

Inger Szolimán a tripoliszi háború kitörése óta folyton foglalkozott azzal a gondolattal, hogy a tripoliszi harctéren megy.

Egy októberi napon egy hírlapírónak a következőket mondta:

— Elkészítettem a végrendeletet. Kimegyek Tripoliszba.

— Mikor?

— Még nem bizonyos. Titok. Nem szabad megírni, mert ha idő előtt kipattan, az odaütést könnyen megakadályozhatják.

Ugy látszik, még is félt attól, hogy a háborus kaland híre korán a lapba kerül ezért még aznap este felkereste a hírlapírót:

— Tréfáltam a tripoliszi hírről. Nem nekem való már a háború.

Hazautazott Kimpányba s csak most jelentkezett ujra — Benghaziból.

Inger Szolimán végrendelete pedig csakugyan Budapesten fekszik valamelyik közjegyzői irodában. A testamentum mindenesetre a legérdekesebb bizonyosság amellet, hogy *Inger Szolimán* mennyire magyar embernek vallja magát. A végrendeletben főként hat éves gyermekéről, *Nur Eddin ben emir*

Inger Szulejman rozott kívánságos édes anyjával magyar ember lett kötelezi és ha ő élve a há Brüsszélből ol szágra, itt ne magyar gond hogy éppen a gyar hazát, m

Inger S lakó édesanyja tesen arról, I tagja a hábor ma, az alkirá radi lapokhoz vették azt a l ugyan a hábor

Ne ijed szemlét tan kon, akik t nek — aká jében. Azol akik valam gyenlik ma is (eseteg a sonló rangb zsiük szóvá polgártarsa emekedtek értékkel m telet és kiv

Ezokról nem sz sorainak él loz: arra a legfőbb vez csapatokná sen *uj rang* dosok szár kozniok ar sen csillog cserélhetik rakozás ide rangot telé után, minte a hadsereg

Ez pec várákozás száma, a a kinek sz fényessége gok. Hogy lességteljes ként és mi elkövetkez civil-ember Sok cifra szolgálatba tatását és tozza a me stráf, egygallér, az t

A had dosok szár szu várako tes (Vice-amelyet a után kapna fokozatáva és a csákó járna. A s életbe lép, vitulushoz só parádé gondjainak

Csak a mi

Inger Szulejmdnról gondoskodik. Azt a határozott kívánságot fejezi ki, hogy kis fia, aki édes anyjával Brüsszelben lakik, feltétlenül magyar ember legyen. Súlyos feltételek mellett kötelezi éppen ezért hozzátartozóit, hogy ha ő élve a harctérről vissza nem kerülne, fiát Brüsszelből okvetlenül hozzák haza Magyarországra, itt neveltessék, magyar érzelmekkel, magyar gondolkozással töltsék meg a lelkét, hogy éppen anyai rajongással szeresse a magyar hazát, mint az édesapja.

Inger Szolimán családja, Temesvárott lakó édesanyja és nővérei nem tudtak előzetesen arról, hogy a családnak ez az ismert tagja a háboruba megy. Laskovich Inger Irma, az alkirály felesége, levelet irt a nagyváradi lapokhoz, felvilágosítást kérve, honnan vették azt a hirt, hogy Inger Szolimán csakugyan a háboruban van.

HIREK

Uj rang

*

Ne ijedjen meg senki, nem akarunk szemlét tartani azokon a boldog halandókon, akik új rang kitüntetésében részesülnek — akár pénzért, akár pedig kijárás fejében. Azokat sem akarjuk számba venni, akik valamely kitüntetés birtokában szégyenlik magukat, hogy más is, vagy másik is (esetleg alacsonyabb körhöz tartozók) hasonló rangba lépnek elő. A legkevésbé teszük szavát természetesen azokat a derék polgártársakat, akik igaz érdemek alapján emelkedtek föl a becülettel, munkával, igaz értékkel megszolgált megbecsülés, köztiszteltet és kiválasztás felsőbb fokára.

Ezekről a polgári és társadalmi ügyekről nem szólunk ezúttal. Az Uj rang jelen sorainak élén merőben katonai dolgokra céloz: arra a változásra, melylyel a hadsereg legfőbb vezetősége készül kedveskedni a csapatoknál szolgáló tisztnek. Nevezetesen új rangfokozatot szervez az öreg századosok számára, akiknek sokáig kell várakozniuk arra, míg a három csillagot fényesen csillogó ezüst (vagy arany?) gallérral cserélhetik föl. A századosi rangban a várakozás ideje tizenkét esztendő, az őrnagy rangot tehát mintegy harminc évi szolgálat után, mintegy ötven éves korukban érik el a hadsereg tisztjei.

Ez pedig ugyancsak hosszú ideje a várakozásnak, különösen a katonáember számára, akit a dicsőség szomia emészt s a kinek szárnyat ad az emelkedés, a rang fényessége, a stráfok, a gombok, a csillagok. Hogy a szegény katona, kemény kötelességteljesítésének hosszú éveit során miként és milyen lélekkel lesi az időről-időre elkövetkező csillaghullást: arról nekünk civil-embereknek jóformán sejtelmünk sincs. Sok cifra nyomorúság van ám a katonai szolgálatban és sok igaz érdem várja méltatását és gyakran sok nélkülözés is áhitozza a megváltást, — a mit mind egy-egy stráf, egy-egy új hajtóka, az új disz, az új gallér, az új mundér hozhat meg.

A hadsereg vezetősége, hogy a századosok számára elviselhetőbbé tegye a hosszú várakozást, viceőrnagy, őrnagyhelyettesi (Vice-major) új rangfokozatot létesít, amelyet a százados nyolc évi szolgálat után kapna. S az előléptetésnek ezzel az új fokozatával nemcsak új ékesség a galléron és a csákon, hanem némi fizetésjavítás is járna. A századosok tehát, ha az új rend életbe lép, nemcsak új titulushoz, hanem új vitulushoz is jutnak, vagyis nemcsak a külső parádé növekszik, hanem a háztartás gondjainak súlya is csökken.

Ezt kívánja meg a modern szociális szempont a katonatisztek sorsának helyes mérlegelésénél, az ő sajátos életük föltételeinek méltánylásánál is.

— **A külügyminiszter betegsége.** Bécsből táviratozzák: Aehrenthal gróf közös külügyminiszter betegségeéről semmi kedvezőbb hír nem hallatszik és a döntésnek hamarosan be kell következnie. Nagy feltűnést keltett, hogy tegnap este Bécsbe érkezett Berchtold gróf volt pétervári nagykövet, valamint híre jött annak is, hogy Pallavicini őrgróf konstanti nápolyi nagykövet is Bécsbe érkezik. A két diplomata utját a külügyminiszter válsággal hozzák összeköttetésbe. A közös miniszteri értekezlet valószínűleg vasárnap vagy hétfőn lesz Aehrenthal lakásán.

Bécs, január 26. A Fremdenblatt írja, Aehrenthal külügyminiszter állapotában, a ki tudvalevőleg egyidő óta rosszul érzi magát, az utóbbi időben sem állott be változás. Miatán a semmeringi időzés sem változtatott a külügyminiszter állapotán, nincs kizárva, hogy az orvosok azt a tanácsot fogják adni a nagybetegnek, hogy kimélie magát.

— **Az ág. ev. teológiai fakultás.** Eperjesről jelentik: Az ág. ev. teológiai fakultásnak valamely állami egyetemen leendő felállítására ügyben Prónay Dezső báró egyetemes egyházi felügyelő elnöklésével az egyetemes teológiai nagy- és kisbizottságok, a jogügyi bizottság s a négy egyházkerület püspökei és felügyelői, a teológiai akadémiák és az eperjesi jogakadémia dékánjai együttes értekezletet tartottak. Az értekezleten a dunáninneni egyházkerület képviselői, élükön Geduly Henrik püspökkel, az eperjesi egyetemen felállítandó teológiai fakultás mellett foglaltak állást. Az értekezlet Sztehó Kornél dr. egyetemes ügyész indítványára Prónay báró elnöklelte alatt a négy egyházkerület elnökségéből és főiskoláinak dékánjaiból álló bizottságot küldött ki, hogy tárgyaljon a kormányval és a fakultásnak mely városban leendő felállításáról határozzon.

— **Egy adóhivatali tisztviselő ünneplése.** A debreceni m. kir. adóhivatal tisztikara abból az alkalomból, hogy Bakó György városi adóhivatali főtitkárát megválasztották, tiszteletére bucsu-estélyt rendezett. Legelső sorban Dekkert József m. kir. adóhivatali főnök bucsuztatta a töle már megszokott ékesszólással az ünnepeletet, aki arra meghatva mondott köszönetet. Töszöt mondott még Koncz Aurél m. kir. pénzügyi számvizsgáló, Kováts István m. kir. adóhivatali főtitkár és Winkler József hajduböszörményi m. kir. adóhivatali tisztviselő. A banket, a melyen a m. kir. pénzügyi számvevőség és a vidéki m. kir. adóhivatalok tisztikarából számosan vettek részt, a legjobb hangulatban a késő éjeli órákig tartott.

— **Popper Alajos dr. beteg.** Az egész város megdöbbenésel vette tudomásul, hogy Popper Alajos dr. a debreceni orvosi kar nestora megbetegedett s most szanatóriumban ápolják. A mélységes szeretet, tisztelet, amely Popper Alajos dr. személyét körülveszi, most élénk, őszinte részvéttel fordult feléje s minden oldalról élénken érdeklődnek állapota iránt.

— **A jog- és pénzügyi bizottság ülése.** A januári közgyűlés ügyeinek előkészítésére a jog- és pénzügyi bizottság e hó 29-én hétfőn tartja ülését, amelyen több fontos tárgy közt a város szabályozás kérdése is szerepel.

— **Az eltiűnt aradi gyárigazgató.** Aradról táviratozzák: Lészai Ottó, aradi Benoid-gyár vezérigazgatója eltiűnt a városból. Az ügyben most Aradról a következő újabb részleteket jelentik: Lészai gyakran járt Berlinbe különböző magánvállalkozásai lévén és ezért táviratokat, leveleket küldtek utána, de ezek visszaérkeztek s így nem is sejtik, merre járhat. Lészai a legkalandosabb vállalkozásokat kezdte, amik által nemcsak súlyosan káro-

sította az intézetet, hanem válságba is sodorta a különben virágzó vállalatot. Így például az volt a terve, hogy a részvénytársaság repülő-versenyt rendezzen Arad—Budapest között; e célból egy Bokor nevű aviatikussal hónapokon át gyakorlatozott, míg végre az igazgatóság megtiltotta, hogy ilyenekkel lopia az időt. Majd megvásárolta Berlinben a Rabiator nevű fűtőkészülék szabadalmát s ugy intézkedett, hogy ha annak megérkezése idején nem volna a városban, a közraktár vegye át és fizesse ki az intézet számlájára. A közraktár igazgatója azonban óvatosságból felülvizsgáltatta a szállítmányt s mert annak nem tulajdonított nagyobb értéket, csupán a szállítási és vámköltségeket fizette ki, 13.000 koronát, s ezt a részvénytársaság ingatlanaira tábláztatta. Ilyen üzleteivel és könnyelműségével a gyárat válságba sodorta amelynek fennmaradását azonban az erősen érdekelt aradi pénzintézetek (az Aradi Takarékpénztár egymaga 350.000 korona erejéig) feltétlenül óhajtják, hogy ne károsodjanak.

— **A Debreceni Nyomdász Sport Club közgyűlése.** A Nyomdász Sport Klub, amelynek alapszabályait most hagyta jóvá a belügyminiszter, e hó 28-án vasárnap délelőtt 10 órakor tartja meg Péterfia-utca 55. szám alatt levő egyesületi helyiségében rendkívüli közgyűlést. Az elnökség kéri a tagokat, hogy a közgyűlésen minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— **Pallagpuszta és Kispallag.** A belügyminiszter a Debrecen város határában fekvő Debreceni Parlag lakott helynek nevét Pallagpusztára, a Hajduhadház község határában fekvő Pallag lakott helynek nevét pedig Kispallagra változtatta meg.

— **Hármas esküvő.** Főltte érdekes esküvő volt tegnap Ujfehértón, ahol három nővér fejére egyszerre tették fel az asszonyi főkötőt. Truza József ottani vasuti őrnök három leánya egyszerre lett menyasszony és a három menyasszony egyszerre esküdött meg az anyakönyvvezető előtt, ahol az egész község jelenvolt megnézni az érdekes esküvőt és gratulálni a három menyasszony boldog szüleinek.

— **Munkásgimnáziumi előadás.** Holnap, szombaton este 8 órakor az ipartestület dísztermében Madai Pál főreáliskolai tanár vetítéses előadást tart a nagyközönség részére Kolozsvárról 100 vetített kép kíséretében. A részvétel ingyenes. A füzet ára 10 fillér.

— **Apa a fia ellen.** Hajduhadházról jelentik nekünk: Sipos Sándor 35 éves ácssegéd tegnap Debrecenből hazarándult Hajduhadházra, ahol az édes apját arra kérte, hogy adná ki neki az anyai júsát, mert önállósítani szeretné magát. Apja előbb leakarta beszélni erről a tervéről, majd mikor a fiú elhatározása mellől tágitani nem volt hajlandó, összeszezdültek s az öreg Sipos annvíra felingerült, hogy előbb vasvillát fogott fiára, majd revolvért ragadott és annak agyával verte véresre a fiú szeretet által tehetetlen ácslegényt. Ma bejött a debreceni közkórházba, ahol ápolás alá vették. Egy vasvillával okozott súlyos és több kisebb seb van a fején. Pár hét alatt gyógyul.

— **Vallás elleni kihágásért elítélt plébános.** Szabadkáról írják: A bácsalmási járásbíróság 120 korona pénzbüntetésre ítélte Rém község plébánosát, szemző Jánost, a ki ki-prédikált a templomban egy uriasszonyt. A községben már napokkal előre tudták, hogy a templomban érdekes prédikáció lesz, csak az illető asszony, a ki valami miatt összeveszett a plébánossal, nem tudta, hogy ő milyen kapcsolatba kerül a vallással. A plébános József és Putifárné esetét választotta beszéde tárgyául és természetesen ő volt a József, a kit Putifárné el akar csábítani.

— És ez a gonosz asszony, ez a bibliai

Csak a

minőség

révén lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősrak

A higienikus
Palma kaucsuk
:: **ágybetét** ::
elsőrangú

Putifárné itt ül köztetek, — folytatta emelkedett hangon a plébános és olyan pontos leírást adott az első sorban ülő uri asszonyról, hogy anak sem lehetett kétsége, kiről van szó — de én ellenáltam neki, mire ő feljelenített engem az érseknél. A község csavargójával járkal és engem rágalmaz.

A plébános a hívek felháborodása miatt nem fejezhette be beszédét és az ártatlan József ellen vallás elhagyása miatt indult meg az eljárás. A hívek azt vallották a járásbíró előtt, hogy megbotránkoztak a plébános beszédén, mire a járásbíró vallás-ellenes kihágás miatt elítélte a plébánost. Minthogy az elítelt felebbezett, az ügy legközelebb a szabadkai törvényszék elé kerül.

Életkedve és életereje csak annak lehet kinek egy teste, mint idegi egészségesekek. Ki testét ruganyossá és munkabíróvá akarja tenni, valamint

idegeit erősíteni,

nem talál jobb szert mint a közismert, mész- és nátron hipofoszfátok hozzáadásával készült Scott-féle Emulsió-t, melynek világhíre 35 év óta különösen gyengeségnél és kimerültségnél mindinkább emelkedik. Ez azzal magyarázható hogy a Scott-féle Emulsió készítésénél és összetételénél kizárólag a legjobb nyersanyagokat használgák.

A Scott-féle eljárás védjegye — a halászi-képek egyetemes védelme.

Bevásárlásnál kifejezetten

SCOTT-féle Emulsió-t

kérjünk. A Scott-féle eljárás már 35 éves és garancia úgy a jószág, mint hatás tekintetében.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f Minden gyógyszárban kapható.

— **Debrecenvidéki Takarékpénztár** mint szövetkezet, Piac-utca 21. Sesztina-ház. Olcsó kölcsönt nyújt betáblázásra, kezesség vagy értékpapir-fedezet mellett hosszú lejáratra is. Az intézet elnöke dr. Megyery Pál ügyvéd. Ügyvezető igazgató Hoffer Sándor.

— **Báli harisnyák,** zsebkendők, nőifehérmiekek, frak-ingek, diszkótények, teás terítékek, batistok, himzések, Kardos Lászlónál Kossuth-u. 9.

— **Lópokrócok,** uti és koci-takarók és pládek, flanel-takarók, paplanok, barchent és Jáger téli alsóruhák, Kardos Lászlónál Kossuth-u. 9.

— **Színház után hol szórakozunk a legjobban?** A „Nemzeti”-kávéházban, hol Kuczka József elsőrendű tambura zenekara tart hangversenyt óriási tetszés mellett. A tambura-zenekar, mely nőkből és férfiakból áll, ének- és zeneszámaival oly élvezetes szórakozást nyújt, hogy bármely orfeum műsorát minden tekintetben felülmulja. Belépti-díj nincs. — Szíves pártfogást kér Rosner A. kávé.

— **Grammofon tulajdonosok!** A létező legszebb magyar ének, „A pécskai cigánysoron” egyedül Molnár testvéreknél kapható. Egyház-tér 2. Telefon 727.

Külföldről a Bécsi Párisi és Londoni kiállításokon arany éremmel és oklevéllel.

Meghittései eredő e sz. Készvény- és renna: ellen legjobb hálszer a híros

Király-Balzsam!

Hatá a némely esetben meglepő, amennyiben gyakraiban idültébb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszünteti.

Fog- és felfájást 5 percz alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 korona teljes használati utasítással. Kapható a feltűző és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ
gyógyszerárban Kossuth-utca 8. színház mellett.

Debreceni Butorkészítő Asztalosok Árucsarnok Szövetkezte
mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.
Telefon 129. Hunyadi-u 17/19. sz. Telefon 129.

Felhívja a tisztelt butorvásárló közönség figyelmét, dusan felszerelt árucsarnokára, hol Debreczen első műasztalosainak és kárpitosainak termékei a legmértékesebb (szabott) árban áll a nagyérdemű közönség rendelkezésére, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Megtekintés minden vételkényszer nélkül.

Tervek, költségvetések, rajzok díjtalan. A rendelt avagy raktárból megvett butorokért a legmértékesebb garanciát vállalja, hitei esetén kedvező fizetési feltételek.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	868-25
Osztrák hitel	652-25
4 százalékos koronajáradék	90-05
Allamvasút	725-59
Felzáróbank	464-—
Rómaiurányi	688-50
Salgótarjáni	692-—
Közúti vasút	810-50

Irányzat: Csöndes.
Magánieszámítolási kamatláb:
Bécs 4 3/4%, Berlin 3 1/2%, London 3 1/16%.

Budapesti gabonátőzsde.

Sztraz E. (Straaser és König) debr. bizományos távirati jelentése

Buza októberre	11-04
aprílisa	11-83
májusa	10-40
Rozs aprílisa	9-14
Zab októberre	9-42
aprílisa	9-79
Tengeri májusa	8-74
Tengeri 1912. év júli	—

Irányzat: Sztlárd. Készáru hanyha.
Helyi értékpapírok magán árfolyama.

Névart.	összetétel	1911. szelvényekkel	Eor.
300	60	Debreceni Elő Táptár	960
300	15	Alföldi táptár	375
500	40	Ipar és Keresk. bank	500
200	15	Közgazdasági bank	—
250	17	Takarék és Hitelintézet	350
300	14	Debreceni Hitelbank	240
400	21	Általános Forgalmi Bank	—
300	12	Bankegyesület	—
300	80	letvánmalom	780
200	10	Debr. helyi vasút	—
300	18	Termény és Árutár	—
200	10	Debreceni Gőztelályár	200

Angol érdeklődés a városi nagykölcson iránt. Egy angol pénzcsoport képviselője Weltsh ma Debreczenbe érkezett, hogy itt a város által fölveendő hatvan millió nagy kölcson ügyeinek részletei iránt érdeklődjék.

A Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank 1911-bn. Debreczen egyik legrégebb s egyik legtekintélyesebb pénzintézete, az Iparbank, most tette közé elmúlt üzletévének mérlegét. Az 1911. esztendő, amint a zárószámadásokból kitünik, az intézetre igen fényes eredményre végződött, amennyiben a bank részvényesei tetemes tartalékolás mellett is, a részvények névértékének 8.8 százalékát kapják a 271.672 kor. 39 fillért kitevő tiszta nyereségből. De a szép haszon-eredménytől eltekintve, szépség-szemponctokból is a legkedvezőbb megítélés alá esik a mérleg, a melynek minden egyes tételében számottevő emelkedés mutatkozik az előző évi eredményhez képest. Különösen kiemelendő az eredményszámánál „Jövedelmek” oldalán álló 107.221 koronás tétel, amely az értékpapír-számlán elért nyereség összege; ez egy magában olyan tekintélyes pontja a számlának, hogy méltán érdemelje az igazgatóság különös elismerést a részvényesek részéről. Különben a mérleg minden egyes tétele igazolja azt a rendületlen bizalmat, amelylyel a nagyközség az Iparbank iránt hosszú évtizedeken át állandóan viseltetik, e mellett arról a köztudatba már rég átment szoliditásról is tanuskodik, amely e bank vezetésének szelleme s amely már hosszú idővel ezelőt Deb-

recen legelőkelőbb pénzintézetei közé emelte az Iparbankot.

Verzár Károly hivatalbalépése. Ma foglalta el hivatalát Verzár Kálmán, a Debreceni Első Takarékpénztár új ügyvezető igazgatója, akinek működéséhez úgy az igazgatóság, mint a részvényesek körében szép reménysek fűződnek. Ezeknek a reményeknek kétségtelenül alapul szolgál az a múlt, amely az új igazgató háta mögött áll. Verzár Kálmán hosszú tisztviselői pályáján fényes sikereket produkált s ezért helyezte őt a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület mindig igen fontos pozíciókba. Reméljük, hogy az új igazgatóban nemcsak a Debreceni Első, de maga Debreczen város társadalmá is oszlopos tagot nyert.

A Debreceni Első Takarékpénztár 1911. évi üzleti számadásait 802,466 K 93 f-rel zárta le, mely eredmény az előző évihez képest megfelelő emelkedést mutat. Az üzletágak kivétel nélkül jelentékeny fejlődésen mentek át, úgy, hogy a múlt évben végrehajtott új kibocsátás és a Közgazdasági Bankkal létesített fuzió folytán ezen intézet saját tőkéivel és üzletköreinek nagyságával a vidéki pénzintézetek legelsői között foglal helyet. Az intézet elnök-vezérigazgatója fenyeri Zádor Lajos kir. tanácsos a mérleget folyó hó 25-én terjesztette be az igazgatóságnak, mely az előterjesztést minden részletében helybenhagyta s a március 3-án tartandó közgyűlésnek az 1—12000. sz. részvények osztalékául darabonkénti 50 korona kifizetését javasolja.

Fizetéképtelenségek. A bécsi hitelezői védegyület a következő fizetéképtelenségeket jelenti: Östtrecher Dávid Munkács, ifj. Rosenberg Testvérek, Budapest, Király-utca 69., Schlesinger Hermin Boka, Ziegler N. özvegye Körös, Horvátország.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Merénylet a feleség ellen. Ez év novemberében Magyar Imre hajdunánási lakos, aki állandóan rossz viszonyban élt feleségével, Fazekas Zsófiával, a tanyáról jövet, összezőrdült az asszonnyal. Kölcsönös szidalmak után a férj berohant a szomszéd szobába s az ott felakasztott vadászfegyvert levéve a falról, feleségére fogta és rásütötte azt. A golyó az asszony balkarjába furdott s kelő ápolás híján vérmérgezést okozott nála, melynek következtében aztán elhalálozott. A merénylő férjet ma vontá felelősségre a debreceni kir. törvényszék, mely Kardos Samu dr. hatásos védőbeszéde után az összes enyhítő körülményeket figyelembe vette és csupán erős felindulásban elkövetett halált okozó súlyos testisértésben mondta ki bűnösnek, amiért egy évi börtönre ítélte. Ugy a vádlott, mint a kir. ügyész apellált az ítélet ellen.

Hamis eskü. Takács Antalné és Tóth Bálintné hajduhadházi asszonyok valami peres ügyből kifolyólag a hajduböszörményi járásbíró előtt szembe kerültek egymással. A bíróság az esküt felperesnek ítélte. — Takácsné azonban nem nyugodott bele az ítéletbe, hanem hamis eskü miatt a debreceni kir. törvényszék előtt feljelentette ugy Tóth Bálintné, mint egyik tanuját, Kabai Miklósnét. A ma megtartott tárgyaláson a hamis eskü mindkettőjük ellen beigazoltott s ezért előbbit 8 havi, utóbbit hat havi börtönre ítélte a törvényszék. Vádlott és ügyész apelláltak.

Bicskázás. Iványi István és Szász István alsójózsai legények egymással összeszóvalkozva, verekedést rögtönöztek, mely alkalommal Szász István bicskát rántott s azt oly erővel szurta mellbe, hogy három hétig nyomta utána az ágyat. A kir. törvényszék a bicskázó legény ellen eljárást indított s a ma megtartott főtárgyaláson súlyos testisértésért hat havi fogházra ítélte. Az ítélet ellen ugy a sértett, mint a királyi ügyész felebbeztek.

Donogán és Somossy
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Báli idény ujdonságok

Marquisett, csipke volaus, selymek,
gyöngydiszek, rojtok

Óriási választékban!

Tiszta agyagból készült szép és

cserép, fali téglá

és legszebb

nyersfalazati téglá

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karczagon szereshető be.

Uj üzlet. Uj üzlet.

Szives tudomására hozom a nagyérdemű vevőknek, hogy **Hatvan-utca 64. alatt**

szén-, mész-, cementszél- és tüzfű üzletet

nyitottam, ahol megrendelések telefonon is gyorsan és pontosan eszközöltek ér.

Tisztelettel

Grünfeld Leopold

Telefon 982. szám.

Kohn S. Sándor

Hatvan-utca 41.

szobafestő, mázoló és tapétázó.

Elvállal e szakmába vágó minden munkát a legmodernebb kivitelben és legszolidabb árak mellett. Vidékre mintákkal is készséggel szolgálók.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknél a legkitűnőbb háziszer a

Hollandi

Gyomorcsépppek

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható

Mihalovits Jenő

gyógyszertárban Debreczenben.

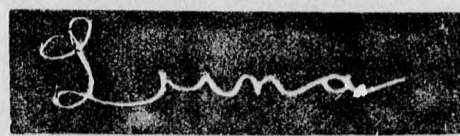
Csomagolt Vasaló szén

darabos és apró faszén, tűzifa aprítva és őlszámra. Valódi porosz kőszén és kovác kőszén legelőcsőbb árban házhoz szállítva kapható

Jakobovits Testvéreknél

Hatvan-u. 9. — Telefon 280.

Waggon vételnél kedvezményes ár.

A kézi és szénsavas ásványvizek királya.

Kapható: A fűszerkereskedelmi részv. társ. nál Debreczenben.

A Piac-utcán

egy elegánsan butorozott

utcai szoba

február 1-ére kiadó. Parkett és gázvilágítás.

Czim a kiadóban.

Szőlő-oltványok

Szőlővesszők és Gleditschia (616 kerítésnek alkalmas) csemeték beszerzésére legméllegbben ajánljuk a legjobb hirtérnek örvendő

Szücs Sándor fia
szőlőtelepét Biharódszegen.

Ha a saját érdekét tartja szem előtt, úgy ne vegyen addig oltványt vagy vesszőt, míg a fenti cég nagy képes árjegyzékét rem kért; ingyen és bérmentve. Ezen árjegyzék minden szőlő birtokost érdekel hasznos tartalmánál fogva

Olcsó ár és pontos kiszolgálás. Számtalan elismerő levél. A tisztelt érdeklődők a telep megtekintésére szivesen láttatnak.

MILLiók

használgák

Közhöges,

rekedtség, katarrhus, elnyálkásodás, görcs és számarhurut ellen

KAISER-főle mell-karamellákat

3 fenyővel.

6050. közg. ig. bizonyítvány orvostól és magánostól birtosítják a sikert.

Rendkívül jó ízű és kellemes Bonbon.

Csomagja 20 és 40 fillér. Doboz 60 fillér
Kapható: Mihalovits J., Grósz Nagy Ferencz, Mauthner Alfréd, Kubek Sándor, Steiner Manó, Muraközy László, Harsányi Lajos gy. gyszerészeknél, Jóna és Jóna és Központi drogeriákban. Ujfehértón Trón Gyulánál, Ér-Mihályfalván Mátrai Ákosnál.

716—1912. végh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyváradi kir. törvényszéknek 1911. évi 29270. számú végzése következtében Dr. Blayer Endre ügyvéd által képviselt Schvarcz és Ulmann javára 303 K 40 fill. s jár. erejéig 1911. évi november hó 27-én foganatositott kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 825 koronára becsült következő ingóságok, u. m. szoba butorok, fűszer tartó álványok és áru asztalok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a pladányi kir. járás-bíróság V. 395. számú végzése folytán 303 kor. 40 fill. tőkekövetelés, ennek 1911. évi szept. hó 10. napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 72 kor. 75 fillérben már megállapított költségek erejéig, Pladányon végrehajtást szenvedett üzletében leendő megtartására 1912. évi január hó 29-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Hszoboszlón 1912. évi január hó 6. napján.

Páll Ferencz
kir. bir. végrehajtó.

Kelengyét, fehérneműt és vászonárut

legszebben fest, tisztít, mos és vasal

HRABÉCZY ELSŐ DEBR.

Gőzmosó-,
vegytisztító-,
ruhafestő R. T.

Szőchényi-u. 42. sz. Telefon 323.

Hatvan-utca 11. sz. Telefon 578.

Csapó-utca 30. sz. Telefon 668.

Placz-utca 22. (Glück Edénél.)

Pályázat könyvelői és gyakornoki állásra.
Mérlegképes könyvelőt

keresünk mielőbbi belépésre évi 2400 korona fizetéssel. Szövetkezeti ügyekben jártas egyének előnyben részesülnek. Ugyancsak keresünk egy felsőkereskedelmi iskolát végzett

gyakornokot.

Eddigi működést feltűntető okmányokkal felszerelt ajánlatok **1. hó 30-ig** az Igazgatóságához nyujtandók be.
Debreczen, 1912. január 18.

Debreczeni Takarékszövetkezet.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 50 fillér, azontal minden szög 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér.

Vastag betűből szedett minden szög 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék a választásdíjat osztozni.

Betöltendő.

Munkásleányok és tanulók felvétetnek a **Dobozgyárban Fűrdő-u. 4.** (Margitfűrdő telep)

Czimirást, másolást elvállal szép írásu fiatal ember. Czím a kiadóban.

Gépezés vidéki malomba kerestetik. Tudakozódní Klein Testvérek elhelyező intézetébe Dégenfeldtér.

Adás-vétel.

Rum, tea legolcsóbban és a legjobb minőségben beszerezhető **Deutsch Lajos** fűszerkereskedésében, **Piac-utca 38.**

Rózsá burgonya mázsánként olcsón kapható **Deutschnál,** **Hatvan-utca.**

Jó forgalmu fűszer, trafik és dohány árusítással ellátott üzletet keres készpénzért fiatal házaspár. Czimeket kérjük a kiadóhivatalba «Vevő» jelige alatt leadni.

Első egy jőzaban lévő szennyes ruhatartók, direkt erre a célra készített szennyes láda. Czím a 339. telefon szám alatt megtudható.

Elköltözés miatt többféle butorok vannak eladó a **Piac-utca 42. szám** alatt, hátul az emeleten, ugyanott keresnek egy 3 szobás lakást május elsőre.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel **Kaiser Salam.** Telefon 685.

Hiány nincs, mert cipőt, férfi öltönyt, kabátokat, női felöltőt, szőnyeget, női szöveget, téli kendőket heti és havi részletekre kaphat **Weisz és Princz** részletáruházában **Csapó-utca 27.**

50 hektó rizling bor eladó. Nagy Imre **Csapó-utca 35. alatt.**

Alkalmi vétel folytán levélpapír és levélkoriték czégnomással felette olcsó árban beszerezhető **Hoffmann és Kronovitz** könyvnyomdájában **Debreczen,** **Piacz utca 49.**

Eladó többféle operett és opera kották. Czím a kiadóban.

Megvételre keresek egy jókarban lévő toalet asztalkát. Czím a kiadóban.

Egy ebédlő asztal és hat ebédlő szék eladó. Czím a kiadóban.

Egy srófos nagy káposztás hordó eladó olcsón **Piac-utca 47. alatt.**

Lakás.

Közel a Fő térhez csinosan butorozott szoba esetleg teljes ellátással is kiadó. Czím a kiadóban.

Május két utcai szoba garzonnak, irdának kiadó. Tudakozódní a kiadóhivatalba.

Keresek egy 3 szobás lakást május 1-re. Czím a kiadóba.

Butorozott szoba teljes ellátással kiadó a **Piaczhoz közel.** Czím a kiadóban.

Különféle.

Kosárlonoda, gyermekocsi raktár **Kossuth-utca 25.** Javításokat készítünk.

Kalapos műhelyemben elvállalom kemény és puha kalapok és cilinderek tisztítását, vasalását vagy átalakítását. Jutányos ár mellett kellő szakértelemmel teljesítem. Bárki bizalommal keresheti fel műhelyemet. **Beliczay Lajos,** **Piac-utca 38.**

Ferfi és női kalapok a legszebben tisztítatnak és javítatnak **Békés Lajos** kalapos műhelyében **Piac-u. 46. sz.** az udvarban.

Vatork ellen orvosilag ajánlva. Gyengeség, idegbeszéd és emésztési zavarokhoz is kiválóan alkalmas.

Csak rövid ideig, naponta kimerve

„Bika” és „Angol királyi” szál-
lodák összes helyiségeiben.

Spaten Sör

és kimerve
a világhírű, legelsőrendűnek elismert

Öröksége mindennapi itala

MEGHÍVÁS.

A DEBRECZENI IPAR- ÉS KERESKEDELMI BANK XLV-ik rendes közgyűlését

1912. február hó 11-én délelőtt 11 órakor saját helyiségében (Iperbank udvar) tartja meg, melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak azon figyelemztetéssel, hogy az alapszabályok 22. §-a szerint részvényeiket vagy intézetünk pénztáránál, vagy Debreczenben: valamelyik részvénytársulati pénztárnál; Budapest: az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztárnál; Wienben: az Anglo-Osterreichische Banknál 5 nappal a közgyűlés előtt le kell tenniük.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése és számadása az 1911. üzletéről és indítványa az évi nyereség felosztása iránt.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. A mérleg megállapítása és a nyereség iránti határozathozatal.
4. A felmentés iránti intézkedés.

5. Az igazgatóság javaslata az alapszabályok 21, 28, 62, 63. és 66. szakaszainak módosítása iránt.
6. Sorrend szerint kilépő három igazgatósági tag helyének választás utján való betöltése.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Az évi jelentés, mérleg és az ezekre vonatkozó adatok f. évi február hó 1. napjától kezdve az intézet helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők.

VAGYON.

Mérleg-számla.

TEHER.

Pénzkészlet	49288	59	Tőke	2000000	—
Váltótárca	9303720	01	Tartalékok: a) rendes tartalék	874095.90	—
Jelzálog-kölcsönök	2320615	66	b) értékpapír	26543.87	—
Kötvény-kölcsönök	86720	99	c) ingatlan	37838.10	—
Értékpapír-, ércpénz-, szelvény- és részletiv-állomány	1802209	43	d) gazdasági csop. tartalék	4175.31	942653
Ingatlanok: földek	48435.68	—	Gazdasági csoport bizt. alapja	—	6777
Intézeti ház	401762.49	17	kezelési alapja	—	1449
Folyószámla	—	06	Lombard kölcsön	—	696200
Adósk: letétzámlán	277455.—	—	Betétek takarékn könyveken	—	5486414
törlesztéses kölcsönöknél	147514.97	97	Visszleszámitolt váltók	—	3575024
Átmeneti és hátralékos kamat	—	44	Átruházott kölcsön	—	1948980
Hátralékos házjövdelem	—	66	Átmeneti kamatok	—	104337
			Adók	—	16684
			Fel nem vett osztalék	—	1835
			Különbözők	—	16195
			Fel nem vett fizetések	—	3032
			1/20-rész sorsjegy	—	69
			Visszatarított összegek (Jelzálog kölcsönöknél)	—	41718
			Földingatlanon tört. kölcsön	—	9936
			Egyenleg	—	271672
	15122980	98		15122980	98

KIADÁSOK.

Eredmény-számla.

JÖVEDELMEK.

Gazdasági csoport tartalék kamata	154	04	Kamatok	723487	89
Gazdasági csoport biztosít. alap. kamata	252	68	Házbérek	2916	74
Leírások	18833	17	Jutalékok	71806	54
Költségek	36677	54	Nyereség értékpapír számlán	107221	93
Tiszti fizetések	64986.65	—	Különbféle nyereség	8739	02
nyugdíj befizetések	5602.33	98			
Adók: kamatadó	24451.74	—			
üzleti adó	23376.88	62			
Fizetett betét és visszleszámitolási kamatok	468164	70			
Nyereség	271672	39			
	914172	12		914172	12

Debreczen, 1911. december 31.

Rechlitz Arthur, aligazgató, főkönyvelő.

Dr. Lősaovits Márton, vezérigazgató.

Riedl Raymund, pénztáros.

AZ IGAZGATÓSÁG.

A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában **Piac-utca 49.** a főpórtával szemben.